

Prædiken til 11. nov. kl. 9.00 i Vejby og 10.30 i Lem

Salmer

732 – Dybt hælder året i sin gang

279 – Venner lad kun skyer gråne

276 – Dommer over levende og døde.

812 – November går tungt gennem byen

Nadvers 849 – Igen berørt

321 v. 1-4 af O kristelighed

Hvis jeg som prædikenforberedelse havde lavet en rundspørge på gågaden i Skive om hvorvidt de adspurgte frygtede Guds dom, så tror jeg, mange ville have leet ad spørgsmålet, andre ville have rynket brynene og sagt: "Hvad for noget, hvad mener du?" Og andre igen ville have spurgt, om jeg kom fra Jehovas vidner.

Tanken om Guds dom fylder ikke meget hos os som folk. Det er der til gengæld andre domme, der gør.

Havde jeg derimod spurgt, om man frygtede andres mening - andres dom - på facebook og tilsvarende platforme, ville jeg få helt andre svar. Og ingen ville spørge, om jeg kom fra Jehovas vidner.

Bevægede jeg mig videre ind i en gruppe unge og kunne få oprigtig respons på, hvorvidt de var tilfredse med sig selv eller ej, ville de fleste – hvis de kilder, jeg har adgang til, taler sandt – svare, at de var meget utilfredse med sig selv, de var for dumme, for utjekkede, de trænede for lidt, spiste for meget, var ikke arbejdsomme nok og på mange måder helt forkerte. Enkelte ville endda svare, at de var så mislykkede, at de ikke følte, de havde ret til at leve.

Det er ikke fordi vores tid ikke kender til det at dømmе. Domme over vore liv er massivt til stede, overalt - dels på de elektroniske platforme og dels i vor egne hoveder. Vi er vore egne dommere – og her er ingen nåde og ingen instanser at appellere til.

Efter at vi som samfund i det store og hele har afskaffet Gud og klippet ham ud af verden, så er det som om alt det, der hører Gud til – frelse, dom, evigt liv – er rykket ind i os selv. Alt det, vi som folk og samfund før lagde uden for os selv og tænkte, at det hørte Gud til, det var for stort til os mennesker og alene Guds område, det har vi hentet ind i vort eget indre og i vore medmennesker.

Hvem behøver heller at frygte Guds dom, når der findes facebook og snapchat, twitter og instagram? Nej vel.

Og så er det alligevel ikke helt sandt, at Gud og Gud som dommer er rykket helt ud af vores verden.

Ét sted er Guds dom endnu til stede i vores liv. Og det er når vi bliver alvorligt syge.

”Hvad har jeg dog gjort, siden dette skulle ramme mig?” er det tilbagevendende spørgsmål hos os, når vi tænker, at vi måske skal dø af vores sygdom. Og det er bemærkelsesværdigt, så samstemmende mine sygehuspræstekollegaer beretter netop om dette.

”Hvad har jeg dog gjort, siden dette skulle ramme mig?”. Sådan spørger vi. Det er arketypisk, et urspørgsmål vendt mod livet selv, mod Gud.

Dér er det ikke de andres eller vore egne domme, vi efterspørger. Når livet snører sig helt sammen, da spørger vi efter en højere instans.

Hvad vi nøjagtig spørger efter i sådanne situationer, er ikke entydigt. Umiddelbart er det vel et spørgsmål om mening og forklaring – vi kan bære megen lidelse, når blot vi ved hvorfor.

Men jeg tror, det på et dybere plan også er en spørgen efter en dommer over levende og døde, en dommer hvis nåde og kærlighed og overbærenhed, rækker lysår hinsides vores, når vi dømmes os selv og hinanden.

Skade er det, at vi som folk skal helt ud på tilværelsens yderste kant, før vi spørger efter den nådige dommer, han der har sendt sin søn til verden for at frelse os fra vor egen hjerteløshed.

For man behøver ikke at være særlig klog for at se, hvad det gør ved os, at vi har klippet Gud ud af verden, hvasket ham bort som et ord af en tavle, og hentet alt det ind i os selv, som er for stort for mennesker, alt det, der er Guds område: frelse, dom, evigt liv.

Man behøver ikke at være specielt skarptseende for at have iagttaget, hvad det gør ved os, at vi har sat

vore medmenneskers dom på de elektroniske medier og vores egne umulige krav til os selv, ind på det dommersæde, hvor Gud sad for et par generationer siden.

Derfor er det livsvigtigt at det råbes fra tagene, at i en kristen forståelse af verden, da er dommen ikke en trussel eller noget, der berøver os troen på, at vi har lov at være i verden. I en kristen forståelse af verden, da er det med at der fældes dom over vores liv hver eneste dag og ved vore dages ende ikke noget, vi skal frygte – Guds dom er tværtimod en håbsfortælling, en forkyndelse til trøst.

For det er jo vor bror og frelser, Jesus Kristus, der sidder på dommersædet; det er ham, der er fælder dommen over os – hverken os selv eller de andre.

Vi kender Jesus Kristus fra evangelierne og fra de aftryk troen på ham har sat i verden, når ellers vi har fulgte hans spor.

Og hvilken enorm befrielse, at det er Jesus Kristus der skal dømme over vores liv og hverken os selv

eller følelsesladede udbrud på de elektroniske medier.

Og det opsigtsvækkende er, at vi ikke skal vente til vore dages ende med høre Jesu Kristi dom over vore liv, den er helt offentlig og gælder hver eneste én af os.

Men kan hænde, vi stejler, når vi hører den. For i første omgang ligner Jesu Kristi dom til forveksling alt det, vi allerede kender til kvalmegrænsen. Jesu dom over os er, at det er rigtigt, det vi selv og de andre tænker, at vi ikke er gode nok.

Vi er ikke gode nok, lyder Vorherres dom. Men før vi når at krympe os og føle, at vi slet ikke må være til, da lyder det videre: Men det behøver du heller ikke at være.

For Guds kærlighed er svøbt om os. Og kærligheden er er udmærket klar over, at vi ikke er gode nok, men den tager sig ikke af det.

Jesu Kristi dom over os er, at det er sandt, vi ikke er gode nok. Men det behøver vi heller ikke at være. Vi er elskede. Og hvad mangler vi så mere?

-

Gid vi kan tro det.

For der er himlen og de vide horisonter til forskel på, om vi tænker, at vi selv og de andre skal fælde dommen over vores liv også på livets yderste kant, eller vi har lagt dommen over til Jesus Kristus. Der er himlen og de vide horisonter til forskel på, om dommen er lagt i menneskehænder eller fældes af ham, der er kommet til os i kød og blod, fordi han elsker os med en kærlighed, der er lysår hinsides, hvad vi kender fra os selv.